

Succesvolle startbijeenkomst #ikroeimee op 16 januari 2025

Bij #ikroeimee gaat het om wat er wél kan

De vier initiatiefnemers van de community #ikroeimee (Mary Fiers, Erik de Ridder, Joris Hogenboom en Hendrik Hoeksema) hadden er genoeg van. Ze waren het zat om steeds weer te moeten constateren dat er weliswaar veel gesproken werd over de problemen van het Brabantse buitengebied, maar dat er weinig gebeurde. Te vaak ook hoorden zij dat 'het vraagstuk niet op deze tafel thuishoort'. Het viertal startte #ikroeimee, een beweging van uitvoerders, beleidsmakers en bestuurders met dezelfde vraag: hoe trekken we vastgelopen projecten in buitengebied vlot?

Foto's: bymarjo

De metafoor voor roeien is niet toevallig gekozen, zegt Erik de Ridder, watergraaf van waterschap De Dommel. “Je gaat bij roeien niet per se harder als je meer kracht zet, wél als je het samen in dezelfde slag doet. Om dat te kunnen doen moet je op elkaar ingespeeld zijn en anderen ook de ruimte geven.” Soms is het, realiseert ook De Ridder zich, roeien tegen de stroom in. Dan is het de kunst om ‘in de goede slag’ te blijven. Sinds de start van #ikroeimee hebben zich al meer dan 100 ‘meeroeiers’ aangesloten bij de community. Zij hebben zich verzameld in een gezamenlijke appgroep en een groot aantal van hen was ook aanwezig tijdens de startbijeenkomst, op 16 januari 2025 in het clubhuis van de Bossche roeivereniging De Hertog. “Je hebt beweging nodig om iets voor elkaar te krijgen”, aldus Hendrik Hoeksema (ZLTO). “Wij hopen dat iedereen die tijdens de bijeenkomst aanwezig was en/of lid van de appgroep is blijvend onderdeel wil zijn van onze community. En, belangrijker nog, ook daadwerkelijk aan de slag gaat.”

Wat is #ikroeimee?

Het motto van #ikroeimee is ‘groot denken, klein doen’. Met andere woorden: gewoon aan de slag gaan én volhouden. Dat klinkt eenvoudig, maar is het vaak niet. De kern van de aanpak van #ikroeimee gaat over zogenaamde ‘doorbraakcasussen’. Dat zijn complexe situaties die exemplarisch zijn voor de uitdagingen die in het Brabantse buitengebied spelen. Een voorbeeld daarvan is ‘afkoop reguliere pacht’. Doorbraken forceer je, zo leert de ervaring, door er én bestuurlijke prioriteit aan te geven én de inzet van de betrokken medewerkers te bundelen. Op die manier kun je onze gezamenlijke uitvoeringskracht versterken. Door samen vol te houden en door te blijven roeien. Net zo lang tot we bij de finish zijn. Daarnaast is het belangrijk om de kennis over de knelpunten en de gevonden oplossingen te delen met anderen. Zo voorkomen we dat iedereen steeds weer het wiel moet uitvinden. Het zorgt er ook voor dat we samen nog sneller kunnen roeien.

Foto: bymarjo

Spreker Kustaw Bessems:

‘Wat hier gebeurt is niet uniek, maar helaas wel té bijzonder’

Auteur en podcastmaker Kustaw Bessems pleitte tijdens de startbijeenkomst van de beweging #ikroeimee voor een grotere zeggenschap van de uitvoerders in overheidsorganisaties. “Zij worden geacht om vooral te doen wat hen wordt opgedragen, maar uitvoerders weten vaak als geen ander weten wat de echte problemen zijn en hoe ze moeten worden opgelost.”

Kustaw Bessems is oud-journalist van De Volkskrant en tegenwoordig werkzaam bij het adviesbureau Bruggenbouwer. Hij heeft in mei 2024 ‘Stuurloos’ uitgebracht. In het boek schetst hij een route naar een overheid die er voor burgers is, in plaats van andersom. Hij heeft over dit onderwerp ook een podcastserie gemaakt. “Bij veel overheidsorganisaties staat de blik verkeerd. In plaats van te kijken naar wat burgers doen én nodig hebben en om dat te gebruiken voor het verbeteren van het systeem, is het bureaucratische systeem van de overheid leidend geworden. Je zou contacten van burgers met de overheid juist moeten aangrijpen als een kans om het vertrouwen van de burger in diezelfde overheid te vergroten.”

Bessems vindt dat het bij overheden te vaak gaat over processen en procedures. De emoties die plannen en besluiten kunnen oproepen worden niet zelden genegeerd. “Het gaat om mensen en om wie mensen zijn. Het gaat om hun bedrijf, hun leefomgeving of hun voorzieningen die achteruitgaan.”

De fout ligt volgens Bessems bij de wijze waarop veel overheidsorganisaties zijn ingericht. Er is sprake van te veel eenrichtingsverkeer van beleidsmakers naar beleidsuitvoerders en te weinig aandacht voor wat de praktijk van de uitvoering kan betekenen voor het ontwikkelen van beleid. “Uitvoerders beschikken, vanwege de vele contacten met inwoners en bedrijven, over relevante informatie over wat er buiten gebeurt. Ze krijgen het alleen niet door de vele lagen en schotten van hun organisatie omhooggeduwd. Het is een probleem dat je niet zomaar oplost. Zeker niet zolang niet altijd de juiste mensen zitten aan de tafel waar de besluiten worden genomen. Je krijgt alleen de juiste mensen aan de tafel als anderen bereid zijn hun plek te delen. Dat is nog niet zo eenvoudig.”

Kustaw Bessems ziet een groeiende behoefte ontstaan aan netwerken zoals #ikroeimee. “Netwerken waarbij je schijft hebt aan welke titel er voor jouw naam staat. Waar je zaken voor elkaar krijgt zonder je te hoeven houden aan een afgesproken hiërarchie. En waar we niet steeds weer terugvallen in de systeemlogica, maar vooral de echte werkelijkheid, dat wat zich buiten afspeelt, zien. Soms lijkt het wel of ‘gewoon aan de slag gaan’ een exotisch concept is, iets wat, wie weet, misschien wel eens zou kunnen werken... Gelukkig zien de betrokkenen bij #ikroeimee dat niet zo. Wat hier gebeurt is niet uniek, maar wel bijzonder. Té bijzonder helaas.”

Vervolg van pagina 1

Luisteren én doorvragen

Tijdens de bijeenkomst werd in kleine groepen doorgepraat over de concrete dilemma’s waar uitvoerders, beleidsmakers en bestuurders mee worden geconfronteerd. De voorbeelden die daarbij werden genoemd werden alom herkend. “Het was mooi om te zien dat twee nadrukkelijke leerpunten uit de doorbraakcasussen ter plekke direct werden toegepast, namelijk ‘luister goed naar elkaar’ en ‘vraag door’. ‘Wat bedoel je precies?’ ‘Begrijp ik goed dat...?’ Door te blijven doorvragen ontdek je pas wat de échte vraag is”, aldus Mary Fiers (Groen Ontwikkelfonds Brabant). Vaak blijkt namelijk dat degenen die aan tafel zitten het niet over hetzelfde knelpunt hebben. Dat maakt het lastig om tot een oplossing komen. Het vraagt ook dat je elkaars taal spreekt en bereid bent om moeite te doen om elkaar (beter) te begrijpen. Ook dat niet is eenvoudig, zeker als de gesprekken over de grenzen van de eigen organisatie heen gaan. Tijdens de terugkoppeling van de groepsgesprekken werd ook gewezen op het belang van een goede ambtelijke én bestuurlijke rugdekking. Erik de Ridder deed, mede namens een aantal van de andere bestuurders, een toezegging tijdens de startbijeenkomst: “Kom je obstakels tegen, voel je dan niet bezwaard om aan te kloppen bij de bestuurders die zich persoonlijk aan deze community hebben verbonden. Wij zijn op aard om zaken vooruit te helpen. Zie het als een noodknop. Je moet ‘m niet elke keer willen indrukken maar als het nodig is schroom niet om het te doen. Wij gaan dan graag met jou na hoe iets wél kan.”